

Editorial

Estem en un moment en què la situació econòmica dels països del nostre entorn no acompanya. És evident que ens trobem davant d'un període de recessió, però també és cert que aquesta situació hauria d'afectar el mínim possible en la consciència d'aquells que ens sentim solidaris.

La ceguesa evitable segueix provocant múltiples problemes a les persones dels territoris més desfavorits i, per això, no podem donar l'esquena a aquesta realitat, de manera que es faci un pas enrere en el treball realitzat en els últims vuit anys. El context actual és un moment per a millorar estratègies d'actuació dels nostres projectes de cooperació, apostant per la qualitat i la creativitat de les accions, incorporant sistemes de gestió que permetin una planificació més adequada i avançant en la sistematització de processos.

Les persones amb deficiències visuals i sense recursos econòmics dels països pobres segueixen necessitant assistència mèdica per fer front a la situació de pobresa en què es troben. Comptem amb l'ajuda de tots vosaltres, voluntaris, associats, donants esporàdics, col·laboradors, empreses i institucions, per a fer-ho possible.

NOTÍCIES

El Dr. Jalil Jatri torna als campaments

La ACCD visita el projecte saharauí d'Ulls del Món

La Fundació, present a la IV taula de concertació i coordinació saharauí

S'envia el material per a les activitats de Moçambic

Viatge de seguiment i avaluació a Bolívia

El programa de formació de Mali, en marxa

Ulls del Món beca a un oftalmòleg malià

Miquel Barceló dona 80 serigrafies de "Femme Trepée" a la Fundació

Es presenten 37 imatges al I concurs fotogràfic Ulls del Món

ULLS DEL MÓN, ALS MITJANS

L'ENTREVISTA

Enrique González, president de FMRG Compact

El Dr. Jalil Jatri torna als campaments

El metge sahrauí format per Ulls del Món, **Jalil Jatri**, es troba des de principis de març als campaments per tal d'oferir atenció oftalmològica a les persones amb deficiències visuals, segons l'acord d'estades temporals establert amb la Fundació i el Ministeri de Salut del Govern de la República Àrab Sahrauí Democràtica (RASD).

El treball del Dr. Jatri sobre el terreny consisteix en dur a terme **visites i intervencions quirúrgiques** a l'Hospital Nacional de Rabuni. Està previst que durant l'estada, que s'allargarà fins el mes de maig, pugui desplaçar-se a les diferents wilaies per tal de tractar les persones amb patologies.

D'altra banda, aquest primer trimestre de l'any els **tècnics de la plantilla d'oftalmologia** han seguit amb la seva assumpció de responsabilitats, duent a terme **revisions oculars infantils**. Concretament, han revisat la vista dels nens i nenes de l'escola de primària d'Smara i es preveu que els propers mesos ho facin a centres educatius d'altres wilaies. Els infants que presentin patologies seran derivats a la comissió de revisió ocular infantil programada per l'octubre.

L'ACCD visita el projecte sahrauí d'Ulls del Món

L'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament ha visitat en aquests primers mesos de l'any el projecte de la Fundació als campaments de refugiats sahrauís, programa que el 2008 ha comptat amb el suport de l'entitat catalana i s'espera que segueixi enguany.

La representació de l'ACCD en aquest viatge ha anat a càrrec de **Daniel Peluffo**, responsable de l'Àrea Mediterrània, i **Núria Clotet**, cap de Comunicació, que han tingut l'oportunitat de visitar l'òptica de Bol·la i l'escola d'Smara on els tècnics d'òptica realitzaven les revisions oculars. La coordinadora del programa sobre el terreny, **Bibiana Ruberte**, ha estat la responsable d'explicar-los personalment les activitats que es desenvolupen en el marc del projecte.

Durant la visita dels representants de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament es va aprofitar per enregistrar imatges pel programa de Televisió de Catalunya **Latitud júnior**, centrat en les activitats de la cooperació catalana als campaments. Un equip de televisió del programa es va desplaçar a terres sahrauís per elaborar un reportatge, en el qual es reflectirà el treball d'Ulls del Món i que està previst que s'emeti pel Canal 33 a principis de l'any vinent.

La Fundació, present a la IV taula de concertació i coordinació sahrauí

La Fundació va assistir de l'**1 al 3 de febrer** a la **IV Taula de Concertació i Coordinació** celebrada als campaments de refugiats sahrauís amb l'objectiu de debatre sobre diferents *temes sanitaris* vinculats als campaments. La representació d'Ulls del Món a les jornades va anar a càrrec de la coordinadora del projecte *Ulls del Sàhara*, **Bibiana Ruberte**, que va aprofitar la seva estada sobre el terreny per **reunir-se amb les autoritats sanitàries locals** i així concretar les línies d'intervenció i les activitats previstes per aquest 2009.

La taula s'estructurava en diferents grups de treball, que van tractar temes específics com el suport a l'atenció primària, les infraestructures, els equips i el manteniment, la unificació de registres de dades clíniques, la motivació i estimulació del personal sanitari i la nutrició. Hi van assistir destacats **càrrecs institucionals** de la República Àrab Sahrauí Democràtica (RASD), així com representants d'**organitzacions sense ànim de lucre i experts** ens diferents matèries de salut.

S'envia el material per a les activitats de Moçambic

Del 17 d'octubre al 2 de novembre es va dur a terme la **segona comissió mèdica** de l'any a l'Hospital Provincial d'Inhambane, integrada pels oftalmòlegs **Hernán Gras** i **Andrés Müller-Thyssen** i les infermeres instrumentistes **Maria Jiménez**, **Natalia Zapiraín** i **Susana Agra**.

Durant els dies que els voluntaris de la Fundació van estar a Inhambane es van realitzar **157 cirurgies de cataractes**, **350 consultes** i **170 segones consultes**. També es van dur a terme **10 xerrades postoperatòries** dirigides als pacients intervinguts. Aquesta va ser l'última comissió mèdica amb **Andrés Müller-Thyssen** com a supervisor mèdic del programa, càrrec que ha assumit el també basc **Iñaki Genua** després que el Dr. Müller-Thyssen hagi passat a ser el responsable mèdic del programa Ulls de Malí.

Viatge de seguiment i avaluació a Bolívia

La Fundació va realitzar de l'**11 al 19 de març** una **visita de seguiment i avaluació** del programa *Ulls de Bolívia*. Per a fer-ho possible, es van desplaçar a terres bolivianes la cap de Programes i la cap d'Administració d'Ulls del Món, **Cristina Corredoira** i **Anun Jiménez**, que estaven acompanyades pel representant d'Ulls del Món a Bolívia, **Jaime N. Camacho**, i per l'expert en cooperació sanitària internacional, **Alfons Sancho**.

El representants de la Fundació van treballar en l'avaluació de les activitats realitzades durant el 2008 i en les previsions per a aquest any. També es varen dur a terme **reunions** amb el personal sanitari que col·labora amb Ulls del Món en les activitats sobre el terreny, així com amb representants de les institucions que donen suport al programa (com és el cas de l'AECID), de l'Institut Nacional d'Oftalmologia (INO), de la Societat Boliviana d'Oftalmologia o de diferents centres sanitaris de la zona, com l'Hospital Municipal Bolivià Holandès, l'Hospital Municipal Model Corea, l'Hospital Los Andes o l'Hospital Lotes y Servicios.

El programa de formació de Mali, en marxa

La Fundació ha posat en marxa el **programa de formació** que té previst desenvolupar al país africà en el marc del projecte **Ulls de Mali**. Concretament, s'ha començat a formar a **dos residents d'oftalmologia**, que adquireixen coneixements a l'Institut d'Oftalmologia Tropical d'Àfrica (IOTA), amb seu a Bamako, gràcies a dues beques atorgades per la Fundació, amb una durada de quatre anys.

També ha iniciat el seu procés de formació a l'IOTA un **tècnic en muntatge d'ulleres**, que serà el responsable del funcionament del **taller d'òptica** que Ulls del Món té previst posar en marxa a l'**Hospital Regional Sominé Dolo** de Mopti. En aquest primer trimestre de l'any, la tècnica d'Òptica de la Fundació, **Sandra Barroso**, està treballant en el disseny de la instal·lació, així com en l'enviament d'equipaments i material. Les obres per adequar l'espai també estan en marxa, de la mateixa manera que s'ha començat a construir l'oficina d'Ulls del Món al país africà. Totes aquestes accions estan gestionades pel coordinador del programa sobre el terreny, el malià **Albert Coulibaly**.

Ulls del Món beca a un oftalmòleg malià

Ulls del Món ha atorgat una beca al Dr. **Adama Issaka Guindo**, procedent de Mali, perquè es pugui formar a l'Estat espanyol en l'especialitat de **vítreo-retina**. L'estada formativa es desenvolupa des del març i fins el juliol a l'**Institut de Microcirurgia Ocular** de Barcelona (IMO), centre que col·labora en la seva formació, on exerceix com a oftalmòleg resident.

Aquesta iniciativa s'inclou en les activitats de formació del programa **Ulls de Mali 2008-2010** i permetrà millorar l'atenció oftalmològica al Servei d'Oftalmologia de l'**Institut d'Oftalmologia Tropical d'Àfrica** (IOTA). La beca d'Ulls del Món comprèn les despeses de viatge, allotjament i alimentació durant els mesos que el doctor malià sigui a Barcelona. La iniciativa compta amb el suport del **Govern Basc/Eusko Jauriaritza**.

Miquel Barceló dóna 80 serigrafies de "Femme Trepée" a la Fundació

El reconegut artista Miquel Barceló ha donat a la Fundació Ulls del Món **80 serigrafies** de l'aquarel·la "**Femme Trepée**", obra vinculada al programa **Ulls de Malí**. A l'acte de lliurament, celebrat al Taller Vallirana de Barcelona, hi han assistit el president i la directora general de la Fundació, **Rafael Ribó** i **Núria Ramon**. Les serigrafies del pintor mallorquí s'han imprès a mà sobre paper Incisori de 220 gr. de 52 x 63,5 cm.

Aquesta donació se suma a les realitzades per altres artistes de prestigi internacional, el pintor **Antoni Tàpies**, l'escultor **Andreu Alfaro** i el fotògraf **Manel Esclusa**, que com Miquel Barceló col·laboren amb la Fundació.

Es presenten 37 imatges al I concurs fotogràfic Ulls del Món

El dia **1 de març** va finalitzar el termini per presentar obres per al **I concurs fotogràfic Ulls del Món**, una iniciativa de sensibilització i divulgació convocada amb el nom '**Tornar la visió: una altra forma de combatre la pobresa**'.

En total, han estat **37 les imatges** i **17 els voluntaris** que han pres part en aquesta primera edició del concurs, la qual cosa confirma l'èxit de la iniciativa. Cada participant podia presentar fins a tres fotografies relacionades amb el treball de cooperació oftalmològica realitzat per l'entitat als campaments de refugiats sahraus, Moçambic i Bolívia.

La fotografia guanyadora es donarà a conèixer durant la primera quinzena del mes d'abril al web de la Fundació (www.ullsdelmon.org) i serà reproduïda a la **portada de la memòria** anual de la Fundació de l'any 2008. El jurat està integrat per **fotògrafs professionals** vinculats amb Ulls del Món com ara Núria Andreu, Manel Esclusa, Manuel Outumuro i Elisenda Pons.

Properes activitats (abril-juny)

Mozambic

- ¹ Del 24 d'abril al 10 de maig: viatge de seguiment de muntatge d'ulleres i refracció, i revisió d'equipaments a Inhambane
- ¹ De l'1 al 17 de maig: comissió medicoquirúrgica i de revisió ocular infantil a Inhambane
- ¹ Del 4 al 16 de maig: comissió de formació d'òrbita i pròtesi ocular a Maputo

Bolívia

- ¹ Del 13 al 24 d'abril: comissió medicoquirúrgica

Mali

- ¹ Del 20 al 24 d'abril: comissió de formació a l'IOTA

Ulls del Món, als mitjans

L'àmbit radiofònic ha encapçalat les aparicions mediàtiques de la Fundació durant el primer trimestre de 2009. Ulls del Món i la seva directora general, Núria Ramon, han estat protagonistes d'entrevistes realitzades a les emissores **COM Ràdio**, **Ràdio Estel** i **Ràdio Kanal Barcelona**, que han permès donar a conèixer els seus projectes i activitats a la població catalana. També destaca l'article sobre les repercussions de la ceguesa evitable als països més pobres que el president de la Fundació, Rafael Ribó, ha escrit a la publicació de caràcter estatal **El Periódico de las Fundaciones**.

L'Entrevista

Nom: Enrique González

Edat: 60 anys

Professió: Publicitari. President de FMRG Compact

Vaig néixer a: Castroverde (Lugo) i **visc a:** Barcelona

Estic en contacte amb Ulls del Món des de: l'any 2002.

"Compromès". Així defineix la pàgina web d'FMRG Compact a Enrique González, president d'aquesta agència de publicitat barcelonina que des dels inicis col·labora de forma solidària amb la Fundació Ulls del món. Es tracta d'una empresa nascuda l'any 1987 que es dedica a la publicitat gràfica i televisiva, i que des de 2008 forma part del grup de comunicació a nivell estatal Compact Response Group. Entre els múltiples treballs que ha realitzat per a la Fundació, destaca la producció de l'espot publicitari d'Ulls del món, creat l'octubre de 2007 amb motiu del Dia Mundial de la Visió.

Quan i com neix la teva vinculació amb Ulls del món?

Vam tenir l'oportunitat de conèixer el projecte quan s'estava gestant i hi vam pujar en marxa. No ens hi vam poder resistir, per les persones que hi havia al darrere i per l'explicació plena de coneixement i passió que feien del què es podia arribar a aconseguir.

Què significa per FMRG Compact poder col·laborar amb la Fundació?

Sumar-nos professionalment i vivencial a una causa molt convincent. Els ulls ens connecten als altres i al nostre món de forma gairebé insubstituïble. Poder gaudir-ne o no fer-ho porta a dues vides molt diferents, i més encara en els països sense recursos. Si es pot fer alguna cosa per ampliar el dret a la visió als països on hi ha més risc i si s'aconsegueix revertir la pèrdua de visió de tantes persones com Ulls del món està aconseguint que tornin a veure-hi, la veritat és que no hi ha paraules. A més, la cooperació és una Escola de les millors.

I a nivell personal, què t'aporta?

Coses simples i a la vegada molt valuoses. La consciència que s'ha de participar en la millora del món, per insignificant que sigui el que un pugui fer, però hi ha situacions que no esperen. L'amistat d'una gent lliurada a la causa de la visió i l'eradicació de la

pobresa en llocs on són tremendes totes les coses que manquen. I el sentiment d'afirmació i alegria en saber que tu també has tingut alguna cosa a veure amb que aquell ancià, aquella dona o aquell nen concrets, hagin recuperat la visió o que no la perdin, gràcies a alguna cosa en la qual hi col·labores.

Com has viscut l'evolució d'Ulls del món, des dels inicis fins ara?

L'hem seguit molt puntualment, des de les seves primeres visites al Sàhara. Així que hem vist créixer a la Fundació en persones, en voluntaris, en comissions, en destinacions, en suports, en estadística de casos tractats, en reconeixement públic, encara que queda tant per fer... Ens veiem amb freqüència i la informació flueix. Bona part d'aquesta informació és bàsica per fer el treball que se'ns demana, però sempre anem més enllà de la relació funcional. Som amics i treballem junts.

Què creus que hauríem de fer, cadascú de nosaltres, per disminuir la situació de pobresa en els països amb menys recursos econòmics?

Bé, això és una tesi doctoral. O un cent. Molta gent de bona voluntat a tot el món està treballant en aquest sentit. Per poder respondre de forma telegràfica, diria que necessitem implicar-nos molt activament en un canvi de model que giri els valors inspirats pel culte al jo i per l'ultraliberalisme, i ens descobreixi la importància dels assoliments col·lectius més enllà dels individuals. I que construeixi consciència planetària, per sobre de les nostres reduïdes visions casolanes, urbanes o tribals. Sona grandiloqüent però no ho és.

Una persona compromesa, en neix o se'n fa?

Ni idea. Jo confio que la genètica, que determina tantes coses, deixi un marge a l'aprenentatge, sobretot en aquests assumptes. El bon exemple és contagiós. El dolent també, però encara més el bo.

Com a professional del món de la publicitat, quin és el missatge que creus que transmet Ulls del món a la societat del nostre entorn?

Que els ulls del tercer món són tan valuosos com els del primer, sinó ho són més. I que darrere de la salut ocular estan en joc uns mínims de qualitat de vida, als quals avui tota la humanitat hauria de tenir accés i dret a gaudir.

Podries definir, amb un eslògan, la tasca de cooperació realitzada per l'entitat?

Deixeu-me que surti el professional a reivindicar que un eslògan s'ha d'estudiar molt per capturar en molt poques paraules assumptes complexos d'explicar i difícils de reduir. "Obrint els ulls al món", que al principi em semblava molt comprometedor i un punt voluntarista, després de set anys em sembla un bon eslògan, ancorat en realitats ja inqüestionables. No l'he escrit jo. Crec que és del president. Nosaltres intentem que aquestes paraules transmetin la seva càrrega energètica en tot allò de que Ulls del món es val per comunicar-se amb la gent.

Si no vols rebre aquest butlletí, només cal que ens contestis aquest missatge, indicant-nos que no te l'enviem més.

Carrer Tamarit 144-146 08015 Barcelona Tel: 93 451 51 52 Fax: 93 451 47 77
www.ullsdelmon.org